

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. ΠΕΑ II, 36/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Πρωτ. 1968 - Μαρτίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Ἄγιοι Ἀνάρχυροι
(παλαιότερον ὄνομα: Ζούνηιναι), Ἐπαρχίας Λοιμεδαίμονος
Νομοῦ Λακωνίας.....

2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Μιχάλης
Φωφῆρος..... ἐπάγγελμα Διδάσκαλος.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Ἄγιοι Ἀνάρχυροι Λοικωνίας.
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 5.....

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Παναγιώτης Μιχράς Γεωρ-
γίτσος.....
ἡλικία 85 ἐτῶν. γραμματικαὶ γνώσεις Σχολερχεῖον.....

..... τόπος καταγωγῆς Ἄγ. Ἀνάρχυροι

β) Παναγιώτης Λούρος ἐτῶν 58 Γραμμ. Κοινοῦ

γ) Παναγιώτης Παζιεύς ἐτῶν 64 Ἑλλ. Σχολερχεῖον

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; Διὰ βοσκήν ἰδιόκτητα κτήματα καὶ
κτήματα γένους Ἄγ. Ἀνάρχων, ὡς βοσκόμενοι ἄγριοι
ἐκτάβεις - κοινοτικά χιβάδια καὶ ἰδιόκτητα ἐπ' ἐνοικίῳ
Ὑπῆρχον αὐτὰ χωριστὰ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστή-
ματα; ΟΧΙ.....

2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινοῦ· δ) εἰς μονὰς κλπ. Εἰς τὴν γένον
Ἄγ. Ἀνάρχων καὶ τὰ περιεσώτερα εἰς ἰδιοκτητίαν..

3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; Συνθῶς τὴν διατηρεῖ.....

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Εἰ. ν. α. ι. ἢ. γεωργ. α. ι. κ. κ. κ. τ. ρ. ο.*

... φ. ο. ι.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολούνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; *Ναί.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εις αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *Οὐκ. ἐν. κ. τ. ρ. ο.*

... τοῦ. γ. α. ν. α. β. α. τ. κ. ρ. ι. α. ὑ. ... ἐν. οἰ. κ. ι. ἄ. τ. ρ. ο. ν. τ. ο. ... ἔ. λ. ὁ. ... κα. τ. ρ. ι. κ. α. ν. ... Ἀρ. φ. λ. ι. ε. ρ. ο. ν. ... ἔ. ξ. η. χ. ἰ. θ. η. α. ν. ... εἰ. σ. ... αὐ. τ. ο. ὑ. σ. ...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) ... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εις χρῆμα ;) ...

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ; *Μόνον.*

Ἐν. τ. οἰ. σ. ι. ... καί. ... εἰ. σ. ... ρ. ι. κ. ρ. ἄ. ν. ... κ. λ. ι. μ. α. κ. α. ... ἄ. ρ. οἰ. β. ὀ. ρ. ε. κ. α. ι. ... εἰ. σ. ... εἰ. ὁ. σ. ...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *Οὐκ.*

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Ἐρ. γ. ἄ. τ. ρ. ο. ν. ... ἔ. λ. ὁ. ... εἰ. σ. ... εὐ. ν. ... π. ε. ρ. ι. ο. σ. ἰ. ν. ... τοῦ. ... χ. ω. ρ. ι. σ. ο. ...*

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *Οὐκ.*

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;
 Μόνον με ζωϊκὴν κόπρον. Ὅταν ἐσωζοῦντο χιβάδια, εἰς τὴν συρρωκίαν ἀκερέετο καὶ ὠθεῖτο νύκτας (βραδυνές). Δι' ἐνομιμῆντο καὶ χῆμα εἰς τὸ χιβάδι, διὰ τὴν ζωϊκὴν ἐν κόπρῳ γήλασίν του.

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Ἐξ. 1920. ὑπὸ τοῦ κ. Παν. Γεωργιέπου. ἔκ. τῷ χρόνῳ ἡ κοινότης οὐκ ὤλεσε τῶν κοπρῶν.

ε'. Ἀπὸ τότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; Ἐξ. κατέχον. σιδηροῦν ἄροτρον ἔφερε. εἰς τὸ χωρίον. ὁ κ. Παν. Μάμρας. ἔτος 1925

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Χρηματίζεται τὸ μονόφτερον, δίφτερον καὶ ἐλάχιστα τὸ ζύγικον. Εἰς τὰ ἐπιμνην. ἑδάφη χρησιμοποιοῦν. Δίφτερον, εἰς τὰ ἐπὶ πλεον. (μάγκες) μονόφτερον.

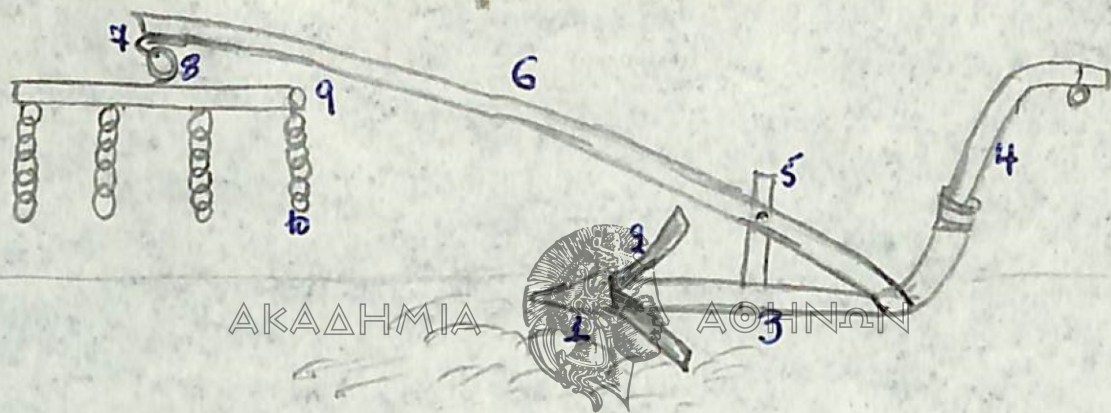
Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. Οὐρά.....	4. ὕψις.....	7. κοιν. τοῦρι 10. κρεδ. ἰ..
2. Οὐρά.....	5. φτερά ἢ παράβολον.....	
3. Σταθάρι..	6. ἀνάμ.....	9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ἀπὸ τοῦ ἔτους 1961.
 3) Μηχανὴ θερισμοῦ. Δὲν χρησιμοποιοῦνται, ἀλλ' ἔχουσιν ἀνακατασκευαστὸς τοῦ ἑδάφους.

Ξύγιον ἄριστον μετὰ ζυγοῦ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

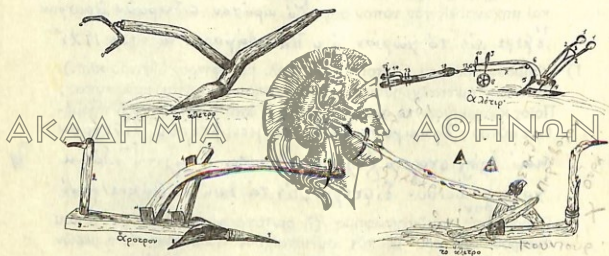
1. ὕψι	6. σταθάρι.
2. γεραὶ-παράβολον	7. σχάττος
3. κουντούρι.	8. μηχανὴ ζυγοῦ
4. οὐρά.	9. ζυγός.
5. στήλη	10. ἄλυσίδες.

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) Διὰ χρησιμοποίησιν

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ 1950

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *Ἐλισστος. γεωργός. κατεσκεύα-
ζε. μόνος τοῦ τοῦ ἄροτρον.*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον
σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκο-
νιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶ-
ται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς
ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν
ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

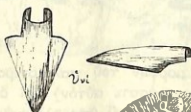
1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(¹) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστελίτε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

Δ.Ι. ὅ.α. καὶ χωράφια. ἔχρησιμωσι εἴ. το. τῶ. ἰ. δ. ο. ὕνι.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ἦ. το. ὁ. κ. εν. μ. ὁ. κ. εν. ἰ. σ.
ἰ. σ. ὁ. κ. εν. μ. ὁ. κ. εν. ἰ. σ. ὁ. κ. εν. μ. ὁ. κ. εν. ἰ. σ. ὁ. κ. εν. μ. ὁ. κ. εν. ἰ. σ.
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ; ἦ. το. ξ. μ. εν. μ.

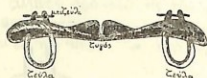
- 7) Ἔργαλεία διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....
ἂ. κ. εν. μ. ἰ. σ. π. ρ. χ. ὁ. κ. εν. μ. ἰ. σ. π. ρ. χ. ὁ. κ. εν. μ. ἰ. σ. π. ρ. χ. ὁ. κ. εν. μ. ἰ. σ. π. ρ. χ.
καὶ ἀρίδα.....

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. κατ' ἀρχάς . βόδια . ἀπὸ τοῦ 1935 καὶ ἐνεῦθεν ἄλογα καὶ γουάρια .
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; Ποίνετε . δύο .

- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἥτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Ναί :

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.). Ὁ ζυγός εἶναι κυλινδρικόν ξύλον μακροῦς . ἑνὸς μέτρου . ἐπὶ τὸν ὀπίον ἐβιδώνεται ἡ ἀλυσίδα . εἰς τὰ κέντρα ἔχει θυλίαι . καὶ ἀγκιστρῶνεται τὰ ἄροτρα .

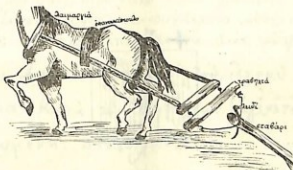
- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαιτέρως τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας .

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). εἶναι ἀλλὰ βίδιον . καὶ ὀνομάζεται θυλίαι .

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; Ὀνδέποτε δι' ἑνός .

Πῶς γίνεταί ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

γ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης
 τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
 ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας : ὁ ἄνδρας.....

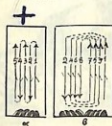
β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
 τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
 εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα ἐν τῷ ἀγρῷ
ἐν τῷ ἀγρῷ βάζουν τὴν λαβάρια καὶ ἐξαρταῖν τὸν ζυγὸν ἐπὶ τοῦ
ἀγροῦ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀλόγου καὶ ἐπὶ τοῦ ἀρότρου καὶ ἐπὶ τοῦ ἀρότρου καὶ ἐπὶ τοῦ ἀρότρου
 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα ἐν τῷ ἀγρῷ

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
 ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
 τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
ὁ ἄνδρας καὶ ἡ γυναῖκα ἐν τῷ ἀγρῷ

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακᾶς (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α)

? Ὁργώνουν... κατ' εὐθείαν γραμμὴν:.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπαριές, νταμιές, σιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ; **ΜΕ. ΕΠΟΡΙΕΣ**.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ; **ΜΕ. ΑΥΛΑΚΙΑΝ**.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον ; **ΜΑΝΑΝ. ΡΕ. ΑΡΟΤΡΟΝ**.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὴν ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιά κλπ. **ΣΥΝΗΘΩΣ. ΑΡΓΩΝΟΥ. ΠΛΑΓΙΩΣ, ΡΕ. ΓΡΟΥΤΙΔΕΙ. ΒΑΘΕΙΑΣ. ΑΡΟΤΕΩΣ**.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. *Εἰς ἕλα. τὰ ὀργώματα. ὡς κτλ.*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Κατὰ τὸν μῆνα. Φεβρουάριον γίνεται. λαβεία. κρεβίς. τοῦ ἀγροῦ. ἀναμαζομένη ὀργωμά. κατὰ τὸν Ἀπρίλιον. ἐγίνετο. δευτέραι. ὁ-ναμαζομένη. διβόζον.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ καλλιεργεῖνται. **ΑΚΑΔΗΜΙΑ** **ΑΘΗΝΩΝ**

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἄσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. . . .

Συνήθως. ἕνα. δι. ἔχοντες. ὡλλόν. κέραια. καὶ δύο κήτριά.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Διὰ τὸν ἔτον. δύο. θριάως. καὶ διὰ τὸν κρι-θόν.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; *Χρῆσιμοποιεῖται μικράς. εἰ.κος. ἀναμαζόμενος. ν.τορβάς.*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρῳ τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μέ... εἰδυροῦν. ἔργον...*

ῥέον... ἐνομοφύρενα. ξάγει... πού. ἔχει. ἐχῆρα. Γ...

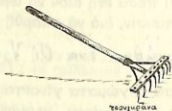
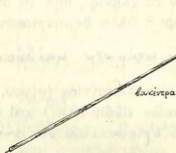
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *ἄβάρνι. ἔχει. Παχαιότερον. ἔχινε...*

ῥέον. ἔδωκε. γέ. ξυνάρι...

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πού δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδας, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων);

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Χρησιμοποιοῦνται... ἂν... καὶ... τοῦ... ..

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
 Συνήθως... ἢ... τοῦ... καὶ... ..
 ἄλλοι... ..

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.
 Δὲν καλλιεργοῦνται... ..

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. Τοῖς καλλιεργεῖσιν χωράφια ἐπέρχονται... ..
 διὰ... .. καὶ... ..
 πέρχονται... ..

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. Δὲν καλλιεργοῦνται... ..

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

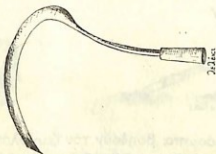
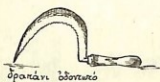
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Καγιάς

Ευάρι

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Μέ. ὀδοντωτό.
δρεπάνι. (δερπῶν. δόκος. τὸ ὀνομαζομέν.)*...

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. *Χρησιμοποιοῦν. αὐτὸν. ἕνα. τὸν.*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Συνήθως. γὰρ. δρέπανα, ελαχίστοι χρησιμοποιοῦν οἱ κόσσοι.*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Ὀδοντωτή.*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του; (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; *Ἡ χειρολαβὴ. εἶναι. ἀπὸ. ξύλου. ὁ. σιδηροῦς. σκελετός. δὲν. ἔχει. ἰδιαίτερον. ὄνομα.*

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *Πρὸ τοῦ 1920 ἐν τούτοις ἐιδηρουνεῖς. Μετὰ τοῦ 1920 ἐκ τοῦ ἐμπορίου.....*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ὁὐδέποτε δι' ἐκρίζωσιν. ἤ μὲν τῆς ρόβης.....*

Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ἀκατάχως τοῦ ὕψους τοῦ φυτοῦ. Συνήθως ἀπὸ 30 ἕως 50 ἐκαστοῦ.....*
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Ἰσοκατάχων.....*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Τὰ παραθετοῦν. οἱ ἴδιοι. οἱ θερισταὶ καὶ ἐπὶ τῶν ἐδάφους.....*
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *Ὁμοῦ ἕως τρεῖς χεριές μαζί. Αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν πάντες πρὸς τὴν αὐτήν κατεύθυνσιν.....*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κ
 λοῦνται ἀγκαλιές. . . Μιμάρια . . .

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τ
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; Ἄνδρες καὶ γυν
 αῖκες. Δὲν ἔχρησιμαιοῦντα θερισταί ἀπὸ
 ἄλλου τόπου.

2) Πώς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθιον (μεροκάματο) ἢ κα
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ ἰ
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομισθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀν
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ονοματολογίαν). Παλλές. ξορές. ἔχρη
 σιμαιοῦντα ἐντόλῃσι καὶ ἐνημέρωντο
 εἰς εἶδας τὰ φαγητὸν πανς. ἐδίδετο ὑπὸ τοῦ
 ἐργασίου (ἐργασιακά).

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφ
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κα
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβά
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωντ
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; Ὀχι.

4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομά-
δος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός; Παλαι-
ότερον. ἀποβύον. τὴν. Τρίτην. Σήμερον. αὐ-
δερίαν. η. προσχὴ. δίδεται......

5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμόν σχετικά
 τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά. Ἐτραγουδοῦσαν.
Συνήθως. δημοτικὰ......

6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν,
 ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν
 τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι; (Εἰς τινὰς τόπους θερί-
ζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας
 στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν
 εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

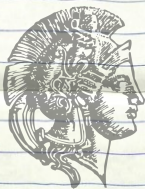
Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι
 ἔθιμον. τὴν. τελευταίαν. ἡμέραν. τοῦ. θερισμοῦ.
ἀφήνουν. ὅλγον. ἀθέριστον. Δεῖ. ὑπάρχει.
ὁχευτικὸν. ἔθιστον......

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων
σταχύων. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέ-
 ρος ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς
 ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; Ἀμέσως. μετὰ. τὴν.
θερισμόν. τὴν. θεριστάς. ἀποβύει. ἄνδρας
ὁ. ὁμοίας. συνηεντῶκε. καὶ. γιγάρια. καί.
καὶ. δένει. δεμάτια......

Καίτω εὐὸν καίμην
 καίτω εὐὸν καλαμῖνα
 Θερίζει ὁ Γιάννος
 Θερίζει καὶ ἡ Αντώννα
 Θερίζει ἡ Αντώννα
 καὶ ὁ Γιάννος τὸ κυλῖν
 καὶ ὁ βαρουμάς εὐ' ἀγῖν
 τὸ σταίρε ἀγῖν
 καὶ τὸ ἀφενικὸ γιγνῖν
 Μέλι γέροι κουβαλῶν
 τὸν καιρὸν εὐὸν πάν.

Γυνῶν τὰ γυνῆματα
 καὶ πρὸς παῖρος γιὰ θεο.
 καὶ φαίεν ἐργονε πρὸς
 Θερίζουν τὸ σταίρε
 ἡ κόρη καὶ τὸ παλινῶν.

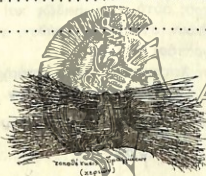
ΑΘΗΝΩΝ

Πρωτοδωδεκάθερος Θερίζει εὐὸν κριδίρι.
 Ἐργονε τοὺς ἔργονε Θερίζει ἔργονε, ἔργονε
 καὶ καὶ ὅσον ἔδερνε τὴν ἔδερνε οἱ πόνοι.
 καὶ εὐὸν δερνῶν ἀπομένονε καὶ τὸ παλινῶν.
 εἰς τὴν ποδίαι εἰς τὸ βαρε νὰ καὶ νὰ τὸ δεσφῶν.
 Πέρδιμα τὴν ἀπομένονε καὶ τὴν εὐχνορωτάει.
 Ἐγῶ καὶ τὸ καλὸν ποζιῶ καὶ καὶ νὰ τὸ ἀνασφῶν
 καὶ εὐὸν γέ τὸν χρυσὸν νίχιο καὶ πᾶς καὶ τὸν πετάφης;
 δὲ τὰ μοναδῆρια τὰ ἔργονε καὶ ἔργονε καὶ γινῶν.

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποίους ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποίους τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν. *Ο. ἐργάτης.*

*Ποῦ δένει τὰ δεμάτια ἀναγκάζεται Μισα.
χ. δακ. τῆς. Ἰό. δέμα (δεματιῶν). ἔτα....
καὶ εἶναι ἀπὸ εἰς ἀρι. ιω. τὸ ξερνῶν.
καὶ τὸ ἐπὶ βουν.....*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκέντρωνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκέντρωνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

*Συγκεντρώνονται 6-8 δεμάτια δηλ. ἕνα φορτίον.
τῶν.....*

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

- 2) Πῶς ἐγένετο (ή γίνεται) ή εξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ή μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ή
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ή διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφυλλί, ρίκαν); Ἐσυν-
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ή καλλιέργειά του, ἔπειτα ή
κοπή, ή ξήρανσις καὶ ή φυλάξις αὐτοῦ. Συνηθίζεται. ν.
διατροφή. τῶν. ζώων. π.χ. σανόν. Καλλιεργείται.
δια. σανόν. ν. κριθή. καὶ. ν. βρώμη. Ξηραίνεται
ἐν. τόσσον. Ξηραίνεται. μεταφέρεται. εἰς. τὴν. ἀπο-
θήκην. ὀνομαζομένην. φωτοανόδ.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). Ἐόν. Ἀπρίλιον. με. δρεπάνι.....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

Δεμάτι

Σερπάρι.

φωτογραφίας) Δένεκε χειρόβοχα· καί· μπάρες· Διά·
 τα· δέ· εἰς· μο· ἐξ· μπάρες·· χειρ· εἰ· μο· φο· ρ· εἰ· τα· κα··
 δ· α· ν· ε·· ε· χύ· ρα· τος· ὄ· ρα· ρ· α· ν· ι· σ· υ·· ο· ρ· α· λ· λ· η· ρ· ε· ω· ν· ι· α· ἑ· δ· ο· υ··

Γ' ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταφέρονται· εἰς· ὄ· ρ· ι· θ· ῥ· ἑ· μέ· ναν· τό· πον··

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Θεμωνοστάσι· τα· θεμά· τια· το· πο· δε· κα· ὑ· ν· κ· α·
 ἡ· τα· ὑ· τ· ε· χύ· ρ· εις· πρὸς· τό· κέν· τ· ρ· α· ν· καί· ἡ· θ· ῥ· ἑ· μ· ῥ· ο· ν· ι· α·
 ἔ· χ· εἰ· ε· χύ· ρ· α· κύν· ο· υ··

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας άλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ άλώνι;

Ὑπῆρχαν· ἀν· ἐ· κα· θ· ἑ· ν·· ἀ· ῥ· ῥ· ο· ν· ι· α·

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ άλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Εἰς· τὸ· ἄ· ῥ· ο· ν· καὶ· χω· ρ· ῖ· ο· ν· καί· εἰς·

το· πο· δε· βί· α· ν·· πον·· καί· θ· ῥ· ο· ῥ· ο· ν· ι· α·· νό· κ· ι· α· s· ἀ· ν· ἐ· μ· ο· s·
 (ν· ἄ· τα· ω· ἰ· ὶ· ὶ· ν· η· νο· τ· ι· ὶ· s·)

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Καὶ... εἰς μίαν... καὶ... εἰς... 2. ε. ρ. 16. 60. 2. 6. 5
[Κατασκευαστικῶς]

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Μία... Τα-
νίαν... ἔως... 2. 6. 5. 1. 6. 0. 2. 6. 5

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) Πετράλωνοι

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμού· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). Γίνεταί... καθαρισμός... 2. 6. 5. 1. 6. 0. 2. 6. 5

- 9) Ὅπως ἂν ὡς προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; 2. 6. 5. 1. 6. 0. 2. 6. 5

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἶονδήποτε ἄλλον.

Εἰς τὸ ἔξω μέρος ἐτοχοθετοῦντο δὴράκια ἕξαι.
 ρα... καὶ... τὰ ὑπόλοιπα ζυγμένα ἐκαρπίζοντο...
 εἰς ἔξω... τὰν γῶραν ζυγίζαντο γέ. δευριάνι...
 δια' ἡγήρην ζύρανσιν καὶ ἀκαχοθεῖε ἀγωνισμός.

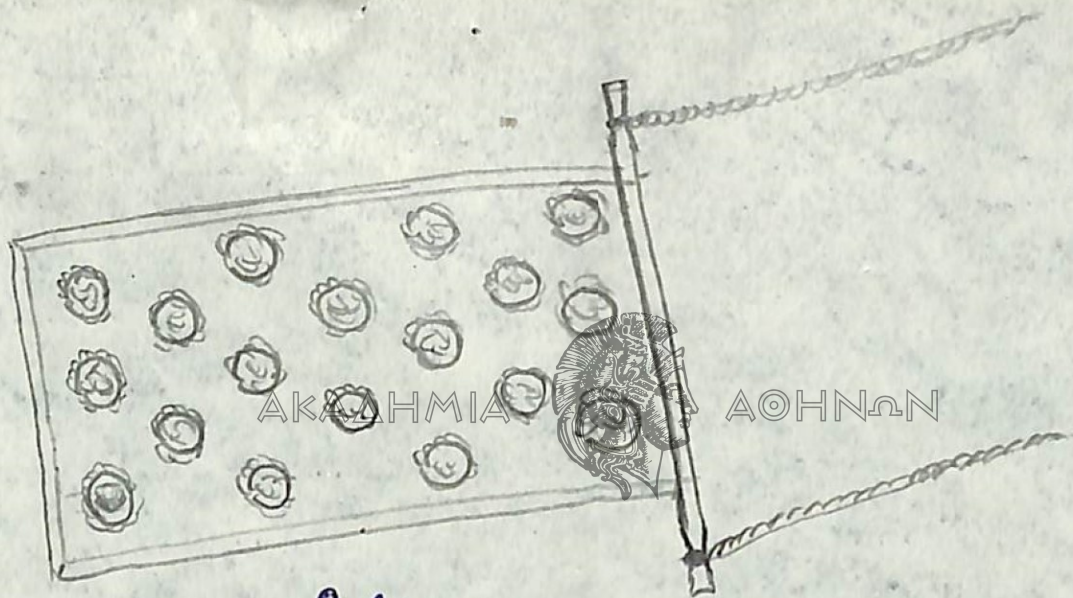

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Διὰ ἱππῶν.

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλοχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ὕψιλος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γύρες», καὶ αὐτῶ νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἀλωνιοῦ ἐτοχοθετεῖτο γί-
 ρα... ἢ ζυγίνος... φάειρος... ἕνας... μέτρον...
 λεγόμενος... αἰετώχερος.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλείς,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλείς περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

Σβάρνα

- δ) 'Από ποίαν ωραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; Περὶ. κ.κ.ν...

ἡν πρὸς κήρυξιν ὠφέλει καὶ ζέεται δοῦν καὶ ὑπὲρ τῆς...

$\partial \omega_{\alpha} / \partial \theta^{\alpha} = \delta \omega_{\alpha} / \delta \theta^{\alpha}$, $\delta \omega_{\alpha} = \delta \omega_{\alpha} / \delta \theta^{\alpha} \cdot \delta \theta^{\alpha}$

ἡ. τ. ε. ρ. ο. ν. ? Εξυγίανσε. δέ. ρ. ε. τήν. δύσιν. τοῦ. ἡ. -...

grou.....

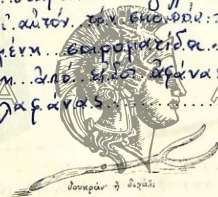
- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὲρ τὴν κατωτέρω μορφήν): ξύλον, δοκράνι, δοκράνι, δοκράνι.

ἡ δὲ κούνη δι' αὐτὸν τὸν ἐκείνου καὶ ἐκείνου...

ὁ κομαδοχὴν... βασιλεὺς... ἡ βουλὴ... ἡ πόλις...

ΕΥΧΑΡΙΣΤΕΙΝ. ΔΙΟ. ΕΙΣΤΙ ΑΓΑΘΟΝ. ΑΝΑΜΕΤΡΟΥΜΕΝ.

...κρίθηκες αντά...

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ
δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν
ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ; Συνεχῆσαι . . . ἑκπῆρας . ωκεανὸς . ἐρησι . .
τοῦ κυρίου . τὰ ἔλαια . θάλασσα . καὶ . ἐχυρίσαν .
το . δὲ . νὰ . γῆ . ρεῖνον . τὰ . κάτω . ἀποδο

τοῦ κυρίου. τὰ ἔκτατα. ἐλάττω. καὶ ἐξυρίξαν.

20. δὲ καὶ νῦν γὰρ γίνονται τὰ κατὰ ἄλλοις...

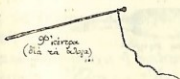
- 14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'έντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). *Ἦτο...*
Ἰσομαχέτο... ἔιχε... Ἦτο... ζυγοῦ... ἐν... ωερύαν...
ἦτρον... εἰς... ἄμραν... τοῦ... οὐραίου... ἐδένετο... ἔτρο... λουρί(δερμάτινο)...

Θυγατέρα... Βίτσα. Ητο. ζυγον. εν σ. ωρείναν.

μέτρον... εἰς τὰ ἄκραν τῶν οὐρανῶν ἐξέτετο. 1...
μέτρον οὐρανῶν (δευτέρον).

μετρο λουρι (δεξιμότινο) .

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δοῦλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Δεῦ... ὑπῆρχε... ἰδιαιτέρως ἀναγκαῖα

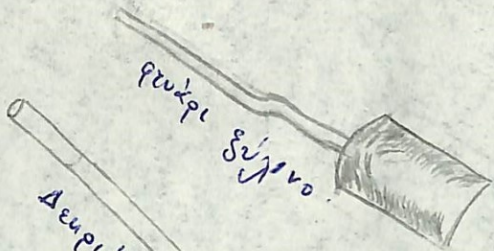
- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ τοῦ ζῶα ἡ ὑπῆρχον (ἡ ὑπάρχον ἀκόμη) εἰδικὰ ἀλωνιστὰι (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τοσοπληθεῖς, καλούμενοι ἀλωνιστῆς καὶ ἀγωνιστῆς), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν Δυνιθῶν

ἰδινοὶ... ἀγωνιστῆς... καὶ... πολλὰ... ζῶα... ἀναγκαῖα...
... βαλμάδες... καὶ... ἀγωνιστῆς... Πολλοὶ γεωργοὶ
ἀγωνιστῆς... καὶ... μέ... ἰδινοὶ... καὶ... ζῶα... τους.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ἄρα... ..

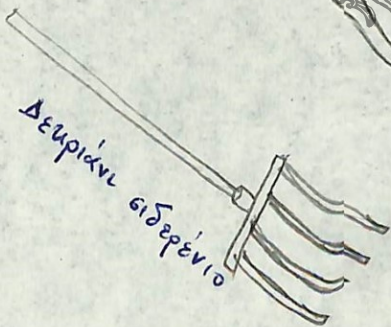
- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Δευριάνι ξύλινο

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

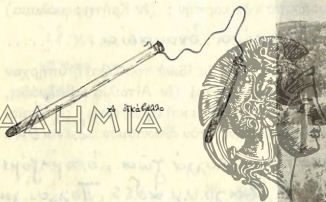
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου·
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανος στεροφυλός

ξύλο κοπανιστοῦ εἰς τὸ κοπάνισμα
μικροῦ σιτοῦ δημητριακῶν.

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ...

Τραγουδοῦντε... ἔλεγε... γυναικί... ἀνδρῶν... τρα...
... διστίχαι... Διὸς... ἀνδρῶν... εἰδυσά...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνετάριος κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) ...

ἔρχονται... διστίχαι... γυναικί... ἀνδρῶν... χωρίων...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... ἔρχετο... γυναικί... ἀνδρῶν... χωρίων...

λε... γυναικί... ἐπιγινε...

τοῦ δικιργιάν (δ' αἰώνου)

τοῦ δικιργιάν (δ' αἰώνου)

τοῦ δικιργιάν (δ' αἰώνου)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Δ.εὺ...ἐκαρφώνετο...εἴποτε.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.. Μὲ...δευριάνη.....

ζύγινο...ἢ...γιδερένια.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

οἱ...ιδιοι...οἱ...γεωργοὶ...ἄνδρες...καὶ...γυναῖκες...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινας τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

τὰ...στάχυα...καὶ...καρέμεναν...ἄρχειται...ἐξέμεντο..
ἀκροκόμπια...καὶ...τὰ...μτυκασθεαν...γὰρ...ἀνέχει..
θευ...γὰρ...τὴν...ἀνδρῶν...τοῦ...δευριανιστοῦ.....

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεῦξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

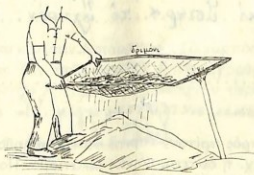
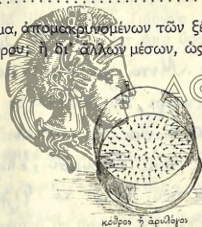
Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; *Με .
 το . ξύζινον . γτυνάρι . καὶ . γέ . ἀκούηαι (βαίρωματι δαί) . .*

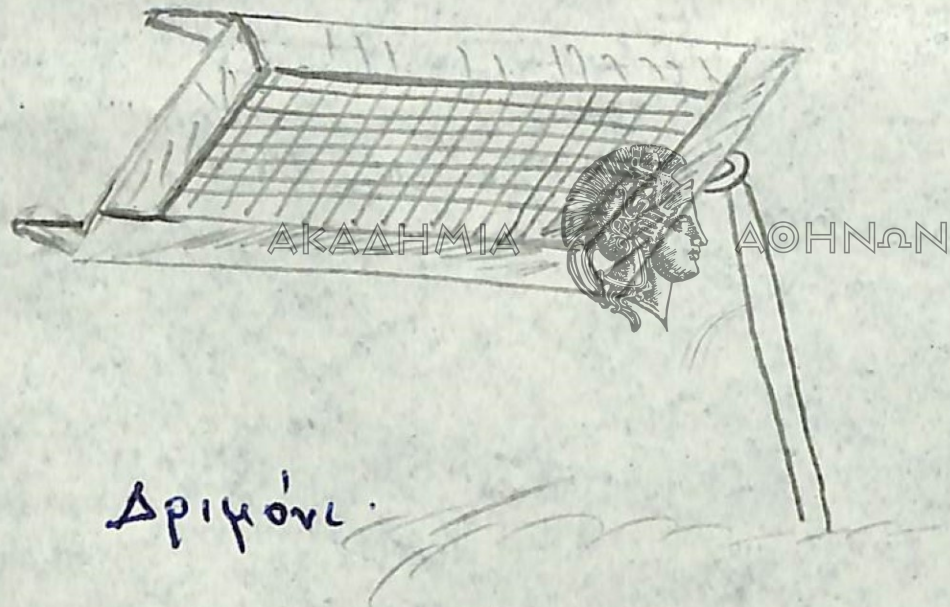
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

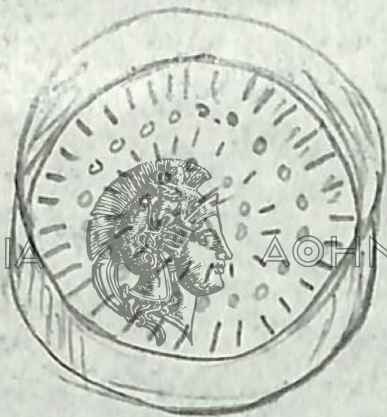

νων με' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

ΚΟΒΚΙΝΑ

ΒΑΡΩΜΑΤΙΔΑ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχθυογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

- 7) "Όταν έτοιμασθῇ, ὡς ἄνωτέρας, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
ροί ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
(θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς
τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. *Δυσωρεῖται . γιὰ τὸ ξύζηνον .
φτυάρι . Μετὰ χαράσσεται . σταυρὸς καὶ κύκλος .
τὸ φτυάρι . ἔκαστος ἐκείν . εἰς τὸ κέντρον . ὁ γεωρ-
γὸς . παύ . δια . γιὰ τὸν ἑαυτοῦ . εἰς τὰρι . ἔκανε . τὸ ἐκ-
φύσιν . τοῦ . σταυροῦ , ἐκείν . γιὰ . εἰς τὰρι . ἐκεί-
ν . του . καὶ . τὸ . ξιφιδε*
- 8) "Αλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.)
εἰς τὴν ἀποθήκην. *Πρῶτοι . μετέφερον . σὺ . ἐπὶ τοῦ . . .
καρποῦ . καὶ . ὑπερ . τὸ . ἄχυρον*

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλὰι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνει· π.χ. ἡ δεκάτῃ, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνει; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Εἰς τὸ ἄχρυν*
ἡ κοιλὴ τοῦ δολιχίου... ἡ δολιχία... παρὰ τὴν εἰς τὸ δολιχίου
κοιλίαν τὸ ἄχρυν... αὐτὸ δολιχίον... ἡ δολιχία... διὰ τὴν μέτρην
αὐτὴν... ἐχρησιμοποιεῖτο... δοχεῖον... ὀνομαζόμενον... Κάρτο
ἡ κοιλὴ τοῦ ὀκάδας.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἄλωνιαιτικό κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) *τὰ παπαδιάτικα... χρυσία... ἐχρησιμοποιεῖτο*
εἰς τὸ... κάρτο... μέτρον... μετρήσεως... μετρεῖται
μετρεῖται... καὶ... μετρεῖται... μετρεῖται...

3) Ποῦ ἀποθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) *εἰς τὴν... μετρήσεως... μετρεῖται... μετρεῖται...*
μετρεῖται... μετρεῖται... μετρεῖται...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀποθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαίθρου; εἰς ἀποδήμην... καὶ γέ-
... γεται... ὡς τοιοῦτος ἢ τῶν ἄλλων...

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θηρισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

Μετά... το... αγγόνισμα (από... σπίτι)... μαγειρεύεται...
και... μαγειρεύεται... ο... σπόρος...

- 6) Μήπως όπου γίνεται ή διαλογή του σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὐτὴ ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὕπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εὐ.. ἔθιγαν.. τὰτα.. ἐξάμβανε.. χύσαν.. μόνον..
 τίς.. ἀποκρίε.. ἡ φωνὴ ἀναβόταν.. εἰς.. τὴν.. ἐκ..
 λείαν.. τοῦ.. χερσίου.. πόρτις.. νύχτανε..

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αύτή ; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

.....*Μυχτέρι*.....

β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν· παιδιά, ήλικιωμένοι, ποιος άλλος ;...

.....*Συνήθως νέοι 15-20 ετών*.....

2) Ποιος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά την πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναι, από ποιον μέρος ; *Οί νεοί έφερον*

ή από ιδιαιτά τους.....

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

.....*Καί' ε' ένας έφερε δεμάτι από τά εήίτε του*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποίαι αί συνήθειαι εις κάθε τόπον διά κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικλήσεις, ξόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.

Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

.....*Καί' τά μυχτέρια μόνον έχούρουαν, χωρίς*
έργαλα.....

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

.....*Σηακίως οί γυναιότεροι ηηδούσαν εν φωτιά*.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

ἴδιον.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) Ἐκαίεται.....

καθαυτότερον... μετὰ... τοῦ... Ἀντιπάτρου... ὁμοίωμα...
... τοῦ... ἀνδρὸς (Ιούδας)... τοῦ... κρεμόμενον... ἀπὸ... καί...
... ὄψιν... καὶ... ὄψιν... τοῦ... ἡραβου...
... τοῦ... περικελευμένου... καὶ... ὄψιν...

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἔθιμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ